

Temel Tasarım Dersine İlişkin Öğrenci Algı ve Beklenti Düzeyi Ölçesi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Temel Tasarım Dersine İlişkin Öğrenci Algı ve Beklenti Düzeyi Ölçesi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31530>

Özet

Temel Tasarım Dersine İlişkin Öğrenci Algı ve Beklenti Düzeyi Ölçeği (TOAD), Güzel Sanatlar Eğitimi veya benzeri alanlarda öğrenim gören öğrencilerin, aldıkları Temel Tasarım dersine yönelik algıları, tutumları ve beklenti düzeylerini ölçmek amacıyla 2008 yılında [doktora tezi](#) kapsamında geliştirilmiş kapsamlı bir ölçektir. Bu ölçek, öğrencilerin dersin içeriği, işleniş yöntemleri, sınıf ve atölye ortamları, sosyal etkileşimler ve rehberlik hizmetleri gibi çeşitli boyutlardaki görüşlerini sistematik olarak değerlendirmeyi hedefler.

Ölçek, toplamda 55 maddeden oluşmakta ve 5'li [Likert tipi](#) derecelendirme kullanmaktadır. Yapı geçerliliği, [Faktör Analizi](#) ile; iç güvenirliği ise [Cronbach Alfa](#) katsayısı hesaplanarak incelenmiştir. Ölçeğin geliştirilmesi, eğitim programlarının etkinliğini artırmak ve öğrenci ihtiyaçlarına daha iyi cevap verebilmek için temel tasarım eğitimine dair kapsamlı ve çok boyutlu bir değerlendirme aracı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Temel Tasarım, Öğrenci Algısı, Eğitim, Beklenti Düzeyi, Ölçek Geliştirme, Görsel Sanatlar Eğitimi, [Faktör Analizi](#), [Cronbach Alfa](#), [Doktora tezi](#).

Yazarlar

Cemile Arzu AYTEKİN

?

Amaç

Ölçeğin temel amacı, Resim-Çizim Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin Temel Tasarım dersine yönelik sahip oldukları algı, tutum ve beklentilerin düzeyini bilimsel yöntemlerle belirlemektir. Bu belirleme, dersin mevcut yapısının öğrencilerin akademik ve kişisel gelişim ihtiyaçlarına doğrultusunda ne kadar etkili olduğunu ortaya koymayı amaçlamaktadır. Elde edilen veriler, eğitim programlarının gözden geçirilmesi ve iyileştirilmesi için önemli bir zemin oluşturur.

Ölçek, öğrencilerin sadece ders içeriğine değil, aynı zamanda dersin işleniş sürecine, kullanılan materyallere, sınıf içi sosyal etkileşime ve sunulan rehberlik hizmetlerine ilişkin özelliklere dair detaylı geri bildirimlerini toplamayı sağlayarak eğitim kalitesinin artırılmasına yönelik somut ve çok boyutlu veriler sağlamayı amaçlamaktadır.

Yapı

Temel Tasarım Dersine İlişkin Öğrenci Algı ve Beklenti Düzeyi Ölçeği, öğrencilerin Temel Tasarım dersi deneyimlerini çok boyutlu olarak ele alan sekiz ana faktör (boyut) altında toplanmıştır. Bu faktörler, öğrencilerin dersle ilgili bilişsel, duyuşsal ve çevresel algıların kapsayacak şekilde titizlikle tasarlanmıştır. Ölçek, toplam 55 maddeden oluşmaktadır.

Faktörler, öğrenme ortamından dersin amaçlarına, hatta atölye imkanlarına kadar geniş bir yelpazeyi temsil eder. Bu ayrıntı yapış, araştırmacıların temel tasarım eğitiminin farklı bileşenlerini başlıca olarak değerlendirilmesine ve öğrencilerin hangi alanlarda güçlü veya zayıf algılara sahip olduğunu tespit etmesine olanak tanır.

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliliğini incelemek amacıyla istatistiksel analizler yürütülmüştür. Yapı geçerliliği, ölçekteki maddelerin ölçmek istenilen teorik yapıyı ne ölçüde temsil ettiğini gösterir. Bu çalışmada kapsamında, yapı geçerliliğini belirlemek için SPSS programı kullanılarak Açıklayıcı Faktör Analizi uygulanmıştır.

Faktör analizi sonuçları, ölçeğin Temel Tasarım dersine yönelik algı ve beklentileri ölçmek için teorik olarak anlamlı ve ayrıntı alt boyutlara sahip olduğunu göstermiştir. Bu analizler, ölçek maddelerinin sekiz farklı faktöre net bir şekilde dağılımını doğrulayarak, ölçeğin çok boyutlu yapısının amaca uygunluğunu destekler nitelikte bilimsel kanıt sunmuştur.

Güvenirlilik

Ölçeğin iç güvenirliği, maddeler arasındaki tutarlılık ve kararlılık değerlendirilmek üzere incelenmiştir. İç güvenirlik katsayısının hesaplamak için psikometrik çalışmalarda yaygın olarak kabul gören Cronbach Alfa yöntemi kullanılmıştır.

Elde edilen Cronbach Alfa katsayısı, ölçekteki maddelerin aynı yapıyı ne kadar iyi ölçtüğünü gösteren bir istatistiktir. Yüksek bir katsayı, ölçeğin iç tutarlılığının güçlü olduğu anlamına gelir ve bu, ölçüm sonuçlarının güvenirliğini artırarak araştırmacılara sağlam veri toplama imkanı sunar.

Faktör Analizi

Ölçeğin geliştirme sürecinde, yapısal geçerliliğin sağlanması amacıyla Açıklayıcı Faktör Analizi gerçekleştirilmiştir. Bu analiz, ölçeğin başlangıçta belirlenen 55 maddesinin, öğrenci algı ve beklentilerini temsil eden sekiz farklı alt boyutta organize olduğunu ortaya koymuştur. Analizler SPSS istatistik paket programı aracılığıyla yapılmıştır.

Faktör yükleri ve özdeğer sonuçları, belirlenen sekiz faktörün (Sosyal Etkileşim İletişim İlişkin

Özellik, Amaçlara ve Davranışlara İlişkin Özellikler, vb.) ölçek varyansının önemli bir kısmının açıkladığını göstermektedir. Bu faktörler, temel tasarım eğitimindeki farklı deneyim alanlarının başlıca olarak değerlendirme yeteneği sağlamıştır.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geliştirme (Development)

Format: Kağıt/Kalem Testi

Mevcut Dil: Türkçe

Hedef Kitle: Üniversite öğrencileri (Resim-ve Eğitim Anabilim Dalı)

Yaş Grubu: Genç Yetişkin

Nüfus Detayları: Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü bünyesindeki Resim-ve Eğitim Anabilim Dalı öğrencileri üzerinde geliştirilmiştir.

Test Metodolojisi: 5'li Likert tipi derecelendirme kullanılmıştır (1=hiçbir zaman - 5=hemen her zaman).

Anahtar Kelimeler

Temel Tasarım Dersi, Öğrenme Ortamı, Öğretim Yöntemleri, Psikolojik Danışmanlık, Sanat Eğitimi, Algı Düzeyi, Dokuz Eylül Üniversitesi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilgi mevcut değil

Kurum E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değil

Yazın Adresi: Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir (Tezin yapıldığı kurum)

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, Cemile Arzu AYTEKİN tarafından 2008 yılında tamamlanan bir doktora tezi kapsamında geliştirilmiştir. Ölçeğin kullanım izinleri ve telif hakları için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Testin geliştirildiği ve uygulandığı yıl **2008**'dir. Ölçeğin orijinal PDF belgesi şuradan indirilebilir: [temel-tasarim-dersine-iliskin-ogrenci-algı-ve-beklenti-duzeyi-olcegi-toad.pdf](#)

Referanslar

Aytekin, C., A. (2008). *Resim-i? e?itimi anabilim dal? öğrencilerinin anasanat atölye tercihleri ile temel tasarım dersine yönelik tutum, algı ve beklentileri arasındaki ilişki* (Doktora tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir. Tez bağlantısı: tez.yok.gov.tr

?

Temel Tasarım Dersine İlişkin Öğrenci Algı ve Beklenti Düzeyi Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmuş olup, hiçbir şekilde değiştirilmemiştir.

Sosyal Etkileşim İletişime İlişkin Özellik (1 madde)

Amaçlara ve Davranışlara İlişkin Özellikler (15 madde)

Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Hizmetlerine İlişkin Özellikler (3 madde)

Sosyal ve Kültürel Etkinliklere İlişkin Özellikler (4 madde)

Sınıf Ortamına İlişkin Özellikler (2 madde)

Öğretimi- Öğretim Yöntemlerine İlişkin Özellikler (7 madde)

Ders içeriğine ve Uygulamalara İlişkin Özellikler (20 madde)

Tasarım Atölyesi ve Öğretim Materyallerine İlişkin Özellikler (3 madde)